

Alustatalous aisoihin!

*Hallituksen esitys vuoden 2021 liittokokoukselle,
hyväksytty hallituksen kokouksessa 24.11.2021*

Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liiton liittokokous vaatii Marinin hallitukselta välittömiä toimia alustatalouden työntekijöiden aseman parantamiseksi!

Alustatalous on ollut kovassa nosteessa, mistä kertoo esimerkiksi suomalaisen kuljetusyhtiö Woltin myynti Yhdysvaltoihin seitsemällä miljardilla eurolla. Työlainsäädäntö ei ole kuitenkaan pysynyt työmarkkinoiden nopeiden muutosten perässä. Alustataloudessa työntekijät nähdään itsenäisinä yrittäjinä, joilla ei ole yritysten kanssa työsopimusta. Tämän vuoksi työntekijät jäävät kokonaan paitsi työsuhteen tuomasta turvasta, kuten esimerkiksi vakuutuksista ja lomista. Näin ei pitäisi olla.

Vihreät nuoret vaatii työlainsäädännön päivittämistä 2020-luvulle siten, että se vastaisi alustatalouden ongelmiin ja parantaisi työntekijöiden asemaa. Lainsäädännön tulisi myös kestää aikaa ja olla valmis reagoimaan nopeisiin muutoksiin tulevaisuuden työmarkkinoilla.

“Työlainsäädännössä on huomioitava neuvotteluvoiman epäsuhta työnantajan ja työntekijän välillä. Useimmiten työnantajalla on enemmän neuvotteluvoimaa, ja esimerkiksi alustataloudessa yritys monesti määrittelee työnkuvan hyvin tarkasti. Tällaisessa tilanteessa kyseessä olisi oltava lainsäädännön perusteella aina työsuhde. Myös alustatalouden työntekijöiden on voitava järjestäytyä ja neuvotella palkoistaan ja työehdoistaan kollektiivisesti”, linjaa puheenjohtaja Brigita Krasniqi.

“On käsittämätöntä, että alustataloudessa työntekijät joutuvat maksamaan itse sairauslomansa samaan aikaan kun johtoporras vuolee tuohta miljoonien tai jopa miljardien eurojen edestä. Alustataloudessa on käytetty häikäilemättä hyväksi muun muassa maahanmuuttajia, joilla voi heikon kielitaidon vuoksi olla vielä vähemmän valmiuksia puuttua työolojen epäkohtiin. Työntekijöillä on oltava oikeus vuosi- ja sairauslomiin, työn edellyttämiin välineisiin ja vakuutuksiin sekä ennakoitaviin työaikoihin”, vaatii puheenjohtaja Peppi Seppälä.

Työmarkkinoilla on odotettavissa vastaavanlaisia muutoksia myös tulevaisuudessa. Woltin perässä on nousemassa useita suomalaisyrityksiä, joiden liiketoimintamalli ei istu Suomen nykyiseen työlainsäädäntöön. Alustatalouden läpimurron lisäksi työmarkkinoiden tulevaisuutta värittää muun muassa vanhojen työpaikkojen häviäminen ja uusien syntyminen teknologian kehityksen ja kestävyyskriisin edellyttämien toimien vuoksi.

“Työlainsäädännön päivittämisen lisäksi työmarkkinoiden muutoksiin voidaan vastata oikeanlaisella koulutus- ja sosiaalipolitiikalla. Kun vanhoja työpaikkoja katoaa ja uusia syntyy, on koulutuspolitiikalla tuettava jatkuvaa oppimista ja erilaisia oppimisen tarpeita. Sosiaaliturvaa on uudistettava ennakkoluulottomasti kohti perustuloa, jotta ihmisten toimeentulo voitaisiin turvata työn luonteen muuttuessa”, päättävät talouspoliittista ohjelmatyöryhmää puheenjohtaneet **Jami Haavisto** ja **Ville Tynkkynen**.

Vihreiden nuorten liittokokous hyväksyi Irti fossiilitaloudesta -ohjelman, josta löytyy liiton uudistetut talouspoliittiset linjaukset aina alustataloudesta öljyn energiakäyttöön. Lue ohjelma kokonaisuudessaan *täältä (linkki)*.